

Brüssel, 30.7.2019
COM(2019) 358 final

KOMISJONI ARUANNE

Euroopa Liidus avamere nafta- ja gaasiammutusprotsesside ohutust käsitlev 2017. aasta aruanne

Sisukord

1. SISSEJUHATUS.....	2
2. ÕIGUSLIK ALUS.....	3
3. METOODIKA JA LIIKMESRIIKIDELT SAADUD TEAVE.....	3
4. NAFTA JA GAASI AVAMERESEKTOR EUROOPA LIIDUS	4
4.1 Rajatised ja toodang	4
4.2 Avamerel tehtud kontrollid ja uurimised, täitemeetmed ja reguleeriv raamistik	7
5. JUHTUMITE ANDMED JA AVAMEREL TEGUTSEMISE OHUTUS	9
6. JÄRELDUSED.....	11

1. SISSEJUHATUS

Tegemist on Euroopa Komisjon teise aruandega avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutuse kohta Euroopa Liidus (EL). Esimeses aruandes käsitleti ohutust 2016. aastal ja see avaldati augustis 2018.

Aruande õiguslik alus on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/30/EL,¹ milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust ja millega muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ („avamereohutuse direktiiv“). Õigusaktiga tahetakse saavutada avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutuse kõrge tase, et tuua kasu töötajatele, keskkonnale, avamere puurplatvormidele ja seadmetele ning majandustegevusele, nagu näiteks kalapüük ja turism. Kui liikmesriigid rakendavad direktiivi sätteid, aitab see: i) vältida suurõnnetusi; ii) vähendada juhtumite arvu ning iii) võtta õnnetuste ja juhtumite tagajärgede leevendamiseks tõhusaid järeelmeetmeid.

Käesoleva aruande eesmärk on sarnaselt 2016. aasta aruandega: i) esitada andmed ELi rajatiste arvu ja liigi kohta ning ii) anda teavet avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsessidega seotud juhtumite ja ohutuse kohta. Tulevikus, kui on juba rohkem aruandeid, on see aastaaruannete seeria nagu protokoll liikmesriikide nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutuse olukorra kohta

Käesolev aruanne tugineb liikmesriikide aastaaruannetele ja andmetele, mille liikmesriigid on esitanud vastavalt avamereohutuse direktiivile. Komisjon on saanud andmeid Bulgaarialt, Hispaanialt, Horvaatialt, Iirimaalt, Itaalialt, Kreekalt, Küprosel, Madalmaadelt, Poolalt, Rumeenialt, Saksamaalt, Taanilt ja Ühendkuningriigilt. Enamik rajatisi asuvad Põhjameres ja Atlandi ookeanis (378), 166 rajatist asub aga Vahemeres, kaheksa Mustas meres ja kaks Läänemeres.

Liikmesriikide pädevad asutused kontrollisid 2017. aastal nende jurisdiktsiooni alla kuuluvaid avamererajatisi korrapäraselt. Pärast teatavaid juhtumeid korraldasid kolm liikmesriiki (Ühendkuningriik, Taani ja Madalmaad) aruandeperioodil uurimised. Ühendkuningriik teostas 16 ohutus- ja keskkonnaküsimustega seotud uurimist ja kaks suurõnnetustega seotud uurimist. Üks Ühendkuningriigi suurõnnetusega seotud uurimine oli aruande esitamise ajal veel pooleli. Taani ja Madalmaad kumbki korraldasid ühe suurõnnetusega seotud uurimise.

Liikmesriikide esitatud näitajad, eelkõige seoses rajatiste arvuga teatatud õnnetusjuhtumite arvu ja tõsiduse kohta, kinnitavad, et Euroopa avamere nafta- ja gaasitootmissektor toimis ka 2017. aastal ohutult.

---

¹ ELT L 178, 28. juuni 2013, lk 66.

2. ÕIGUSLIK ALUS

Kooskõlas avamereohutuse direktiivi artikliga 25 peab komisjon avaldama aastaaruande, mis käsitleb avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust ja keskkonnamõju, tuginedes liikmesriikide esitatud teabele. Liikmesriigid peavad esitama komisjonile iga aasta 1. juuniks aastaaruande, mis sisaldab avamereohutuse direktiivi IX lisaga (punkt 3) ettenähtud teavet.

Artikli 25 kohaselt esitatavad liikmesriikide aastaaruanded peavad sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) rajatiste arv, vanus ja asukoht;
- b) tehtud kontrollide ja uurimiste arv ja liik, lisaks täitemeetmed või vastutusele võtmise kohta tehtud otsused;
- c) juhtumeid käsitlevad andmed vastavalt artiklis 23 nõutavale ühisele aruandlussüsteemile;
- d) kõik avameretegevust reguleeriva õigusraamistiku suured muudatused;
- e) avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside tulemuslikkus.

Liikmesriigid peavad nõutava teabe avaldama aruandeperioodile järgneva aasta 1. juuniks (nt 2017. aasta kohta 1. juuniks 2018).

Liikmesriigid peavad aruandmisel kasutama ühist vormi, mis on sätestatud komisjoni 13. oktoobri 2014. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 1112/2014. Rakendusmääruses on kindlaks määratud ühine vorm, millega avamere nafta- ja gaasirajatiste käitajad ja omanikud jagavad teavet suurõnnetusohu näitajate kohta. Samuti on selles kindlaks määratud ühine vorm, millega avaldavad teavet suurõnnetusohu näitajate kohta liikmesriigid². Komisjoni 25. novembri 2015. aasta juhenddokumendis³ esitatakse rakendusmääruse kohta täpsem lisateave ning selgitatakse, kuidas aruandlusvormi kasutada.

3. METOODIKA JA LIIKMESRIIKIDELT SAADUD TEAVE

Kooskõlas avamereohutuse direktiivi IX lisaga (punkt 3) on liikmesriigid kohustatud esitama selgelt määratletud teavet oma avamere nafta- ja gaasisektoriga seotud juhtumite kohta, kasutades rakendusmääruses 1112/2014 esitatud vorme. Esitatud andmed peavad hõlmama teavet ELi avamere nafta- ja gaasirajatiste kohta, nt nende arv, liik, asukoht ja vanus. Liikmesriikide aruannetes tuleb esitada järgmine arvuline teave: i) avamerel tehtud kontrollid, uurimised ja täitemeetmed; ii) juhtumid kategooriate kaupa ning iii) vigastused.

---

² ELT L 302, 22. oktoober 2014, lk 2.

³ https://euoag.jrc.ec.europa.eu/files/attachments/2015_11_25_implementing_regulation_guidance_document_final.pdf.

Lisaks eri liikmesriike käsitlevatele andmetele on komisjon hinnanud avamerepiirkondade ohutust. Komisjon tegi seda ka 2016. aasta aruande puhul. Sel eesmärgil käsitleb komisjon: i) Iirimaa, Madalmaid, Prantsusmaad, Saksamaad, Taanit ja Ühendkuningriiki Põhjamere ja Atlandi ookeani rühmana; ii) Hispaaniat, Horvaatiat, Itaaliat, Kreekat, Küprost ja Maltat Vahemere rühmana; iii) Bulgaariat ja Rumeeniat Musta mere rühmana ning iv) Lätit ja Poolat Läänemere rühmana.

2017. aasta aruandes on komisjon kasutanud Bulgaaria, Hispaania, Horvaatia, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Küprose, Madalmaade, Poola, Rumeenia, Saksamaa, Taani ja Ühendkuningriigi esitatud teavet. Teised liikmesriigid ei tegutsenud avamere nafta- ja gaasisektoris või ei esitanud selle aruande jaoks olulist teavet.

Kui Ühendkuningriik välja arvata, esitasid kõik avamere nafta- ja gaasiammutamisega tegelevad liikmesriigid täielikud andmed kõikide oma rajatiste kohta. Ühendkuningriik kajastas oma aruande mõnes osas üksnes rajatise, mille suhtes kohaldati nende riskihindamise dokumentatsiooni regulatiivse läbivaatamise kohustust (avamereohutuse direktiivi artikli 42 lõige 2). See tähendab, et Ühendkuningriik esitas uurimisi, täitemeetmeid, juhtumeid ja avamerel tegutsemise ohutust käsitlevaid andmeid 139 rajatise kohta (2017. aastal Ühendkuningriigi mandrilaval asunud ühtekokku 188 rajatisest).

4. NAFTA JA GAASI AVAMERESEKTOR EUROOPA LIIDUS

4.1 Rajatised ja toodang

Valdav osa avamererajatise⁴ ELi vetes asub Põhjameres, täpsemalt Ühendkuningriigi ja Madalmaade majandusvööndis (vastavalt ligikaudu 34 % ja 28 % ELi vetes asuvatest avamererajatistest). Vahemerel on kõige aktiivsem liikmesriik Itaalia (25 % kõikidest ELi vetes asuvatest rajatistest), kellele järgneb Horvaatia. Musta mere piirkonnas on avamere nafta- ja gaasitootmine olemas Rumeenial, Bulgaaria aga on alustanud avamerel süsivesinike uurimisega, kuid tootmist on väga vähe. Läänemeres asuvatelt liikmesriikidelt saadud aruannete kohaselt on üksnes Poolal selles piirkonnas avamererajatised (vt tabel 1). Ühtekokku anti 2017. aastal aru 554 ELi vetes asuva tootmis- ja tootmisvälise rajatise kohta, mis tähendab 2016. aastaga võrreldes ligikaudu 5 % langust (32 rajatist vähem).

Tabel 1. Paiksed rajatised. Rajatise liik piirkonniti ja liikmesriigiti

Piirkond/riik	Rajatise liik					Kogumuutus 2016. aastaga võrreldes
	FMI	NUI	FNP	FPI	Kokku	

⁴ Punktis 4.1 esitatud analüüs ei hõlma teisaldatavaid avamere puurplatvorme.

Läänemeri		1	1	0	0	2	0
	Poola	1	1	0	0	2	0
Must meri		7	1	0	0	8	-1
	Bulgaaria	0	1	0	0	1	0
	Rumeenia	7	0	0	0	7	-1
Vahemeri		16	147	0	3	166	+1
	Kreeka	1	1	0	0	2	0
	Itaalia	12	126	0	3	141	+1
	Hispaania	1	2	0	0	3	0
	Horvaatia	2	18	0	0	20	0
Põhjameri ja Atlandi ookean		143	212	1	22	378	-32
	Ühendkuningriik	80	86	1	21	188	-37
	Iirimaa	0	1	0	1	2	0
	Taani	10	20	0	0	30	+1
	Madalmaad	51	105	0	0	156	+4
	Saksamaa	2	0	0	0	2	0
Kokku		167	361	1	25	554	-32

(*) FMI (fixed, manned installation) – mehitatud paikne rajatis; FNP (fixed, non-production installation) – mittetootev paikne rajatis; FPI (floating production installation) – ujuv tootmisrajatis; NUI ((normally) unattended installation) – (tavapäraselt) mehitamata rajatis

2017. aastal teatati ELi vetes kuuest suletud rajatisest: viiest Ühendkuningriigis ja ühest Itaalias. Samal aastal teatati, et käitama hakatakse kaht uut paikset rajatist: üht Ühendkuningriigis ja üht Madalmaades. Ujuvate tootmisrajatiste teisaldamise tulemusena on teatatud ühest lisarajatisest. Rajatiste arvu muutumine võrreldes 2016. aastaga on seotud ka muudatustega mõne liikmesriigi aruandlusmeetodites.

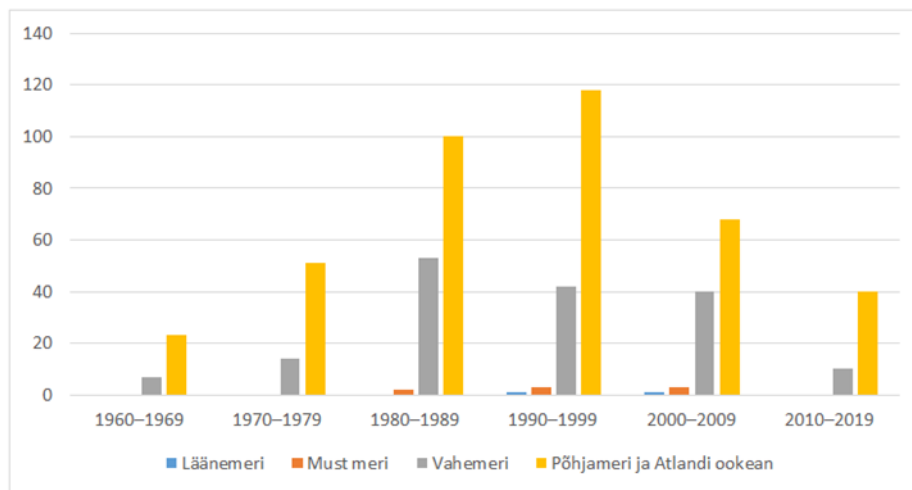
Rohkem kui pooli avamererajatistest ELi vetes hakati käitama aastatel 1980–2000. Alates 2010. aastast on uute tootmisrajatiste arendamine märkimisväärselt vähenenud Põhjameres, Atlandi ookeani piirkonnas ja Vahemeres (tabel 2 ja joonis 1).

Tabel 2. ELi vetes asuvate rajatiste arv käitamise alustamise kümnendite ja piirkondade kaupa (*)

Käitamise alustamise kümnend	PIIRKOND				
	Läänemeri	Must meri	Vahemeri	Põhjameri ja Atlandi ookean	Kokku
Andmed puuduvad				6	6

1960–1969	0	0	7	21	28
1970–1979	0	0	14	40	54
1980–1989	0	2	53	82	137
1990–1999	1	3	42	118	164
2000–2009	1	3	40	69	113
2010–2019	0	0	10	42	52
Kokku	2	8	166	378	554

(*) Võrreldes 2016. aastal esitatud andmetega olid liikmesriikide 2017. aasta aruannetes rajatiste käitamise alustamise aastat käsitlevad andmed täielikumad. Seepärast on nende kahe aruandeaasta asjaomastes andmetes erinevusi.

Joonis 1. Uued paiksed rajatised kümnendite ja piirkondade kaupa

Suurim osa (ligikaudu 94 %) ELi siseturu naftast ja gaasist toodetakse Põhjamere ja Atlandi ookeani piirkonnas (tabel 3). Kõige suurem osakaal on kindlalt Ühendkuningriigil, talle järgnevad Madalmaad ja Taani. Itaalia ja Horvaatia on aktiivsed tootjad Vahemerele, samal ajal kui Mustal merel on märkimisväärne nafta- ja gaasitoodang praegu vaid Rumeenial.

Tabel 3. Avamere nafta- ja gaasitootmine ELis tuhandetes naftaekvivalenttonnides (ktoe)

Piirkond/riik	Kogutoodang 2017. aastal tuhandetes naftaekvivalenttonnides	% ELi kogutoodang ust	Muutus võrreldes 2016. aastaga tuhandetes naftaekvivalente ntonnides	Muutus võrreld es 2016. a astaga protsen

				tides	
Läänemeri		229,92	0,20%	107,01	46,5
	Poola	229,92	0,20%	107,01	46,5
Must meri		1 509,27	1,34%	-49,62	-3,3
	Bulgaaria	44,08	0,04%	-17,7	-40,2
	Rumeenia	1 465,19	1,30%	-31,92	-2,2
Vahemeri		4 692,36	4,15%	-770,04	-16,4
	Horvaatia	691,20	0,61%	-176,69	-25,6
	Kreeka	146,16	0,13%	-34,35	-23,5
	Itaalia	3 731,00	3,30%	-486	-13,0
	Hispaania	124,00	0,11%	-73	-58,9
Põhjameri ja Atlandi ookean		106 620,27	94,31%	-2 312,18	-2,2
	Taani	11 393,00	10,08%	52	0,5
	Saksamaa	1 070,00	0,95%	31,91	3,0
	Iirimaa	227,40	0,20%	96,52	42,4
	Madalmaa ad	12 986,00	11,49%	-867	-6,7
	Ühendku ningriik	80 943,88	71,60%	-1 625,6	-2,0
Kokku		113 051,83	100,00%	-3 024,82	-2,7

4.2 Avamerel tehtud kontrollid ja uurimised, täitemeetmed ja reguleeriv raamistik⁵

Liikmesriikide pädevad asutused on oma jurisdiktsiooni kuuluvaid avamererajatisi korrapäraselt kontrollinud. Tabelis 4 esitatakse aruandeaasta jooksul tehtud avamerekontrollide arv. Kontrollide arv tavaliselt suureneb koos rajatiste arvuga. Väärrib märkimist, et Itaalia ja Saksamaa pädevad asutused tegid teiste liikmesriikidega võrreldes rajatiste arvu kohta suhteliselt palju kontrollide.

Kontrollide kohta saadud andmed on üsna sarnased 2016. aasta kohta esitatud andmetega. Üldiselt tehti kontrollide 2017. aastal (630) vähem kui 2016. aastal (735). Inimpäevade arvestuses tehti aga suuremaid jõupingutusi (2083 inimpäeva 2017. aastal võrreldes 1913 inimpäevaga 2016. aastal). Tabelis 4 on kaks lisaveergu, kus on esitatud inimpäevade arv kontrollitud rajatise kohta ning iga liikmesriigi kontrollitud rajatiste ja rajatiste üldarvu suhe. Sarnaselt 2016. aastaga ei teatanud Rumeenia kontrollide tegemisest ka 2017. aastal.

⁵ ELT L 178, 28. juuni 2013, lk 78.

Avamereohutuse direktiivi artikli 8 lõike 1 punkt b pädeva asutuse regulatiivsete ülesannete kohta: käitajate ja omanike käesoleva direktiiviga vastavuse jälgimine, sealhulgas kontrollid, uurimised ja jõustamistegevus.

Tabel 4. Avamerel tehtud kontrollide arv piirkonniti ja liikmesriigiti 2017. aastal(*)(**)

Piirkond/riik	Kontrollid	Rajatisel veedetud inimpäevad (sõiduaega arvestamata)	Kontrollitud rajatiste arv	Inimpäevade arv kontrollitud rajatise kohta	Kontrollitud rajatised protsendina rajatiste koguarvust	
Läänemeri		2	7	2	3,50	67%
	Poola	2	7	2	3,50	67%
Must meri		1	0	1	0,00	11%
	Bulgaaria	1	0	1	0,00	100%
	Rumeenia	0	0	0	0,00	0
Vahemeri		304	378	96	3,94	56%
	Horvaatia	12	2	6	0,33	30%
	Küpros	2	9	1	9,00	50%
	Kreeka	0	0	0	–	–
	Itaalia	289	366	88	4,16	61%
	Hispaania	1	1	1	1,00	33%
Põhjameri ja Atlandi ookean		323	1 698	225	7,55	56%
	Taani	18	62	15	4,13	41%
	Saksamaa	10	10	2	5,00	100%
	Iirimaa	3	32	2	16,00	67%
	Madalmaad	60	41	49	0,84	30%
	Ühendkuningriik	232	1 553	157	9,89	80%
Kokku		630	2 083	324	6,43	56%

(*) Normaliseeritud väärtustes võetakse arvesse jurisdiktsioonis käitatavate rajatiste koguarvu (st paiksed ja teisaldatavad). Piirkonna/kogunäitajates võetakse arvesse, et nelja teisaldatavat rajatist käitati 2017. aastal mitme jurisdiktsiooni all (Põhjamere piirkond).

(**) Tabel sisaldab teavet liikmesriikide kohta, kelle jurisdiktsioonis oli 2017. aastal vähemalt üks avamererajatis.

Avamereohutuse direktiivi artikliga 18 antakse liikmesriikide pädevatele asutustele nende jurisdiktsioonis asuvate rajatiste ja käitamisega seoses teatavad õigused ja volitused. Need õigused ja volitused hõlmavad õigust käitamine keelata ning õigust nõuda meetmeid riskijuhtimise üldpõhimõtete järgimise ja ohutu käitamise tagamiseks. Põhjamere ja Atlandi ookeani piirkonna liikmesriigid võtsid selliseid jõustamismeetmeid 2017. aruandeaasta jooksul kaheksa korda.

Aruandeperioodil korraldas uurimisi kolm liikmesriiki: Ühendkuningriik, Taani ja Madalmaad. Ühendkuningriik teostas 16 ohutus- ja keskkonnaküsimustega seotud uurimist ja kaks suurõnnetustega seotud uurimist. Üks Ühendkuningriigi suurõnnetusega seotud uurimine oli aruande esitamise ajal veel pooleli. Taani ja Madalmaad korraldasid kumbki ühe suurõnnetusega seotud uurimise. 2017. aastal tehtud uurimiste koguarv (20) on võrreldav nende koguarvuga 2016. aastal (23).

Ühendkuningriik viis 2017. aastal ellu 45 täitemeedet, millest enamik olid täiustamist käsitlevad teated, 139 rajatise puhul, mida käsitletakse tema aruande asjaomases osas (kokku 188 rajatisest). Madalmaad viisid ellu kaks täitemeedet (haldustrahvid). Seetõttu on 2017. aastal elluviidud täitemeetmete arv (47) tunduvalt suurem kui 2016. aastal (10).

5. JUHTUMITE ANDMED JA AVAMEREL TEGUTSEMISE OHUTUS

Kõikidest avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsessidega tegelevatest liikmesriikidest teatasid järgmistest juhtumitest Ühendkuningriik, Madalmaad, Taani, Saksamaa ja Bulgaaria (vastavalt avameredirektiivi IX lisale).

- Ühendkuningriigis oli 2017. aastal 30 teatamisele kuuluvat vahejuhtumit, sealhulgas kaks suurõnnetust. Neist ühe suurõnnetuse uurimine oli aruande esitamise ajal veel pooleli ja seepärast ei ole selle üksikasjad käesolevasse aastaaruandesse lisatud. Selle suurõnnetuse, mille uurimine lõpetati aruande esitamise ajal, peamised põhjused olid inimlik eksimus ja käitamisega seotud põhjused koostoimes puuduliku juhendamise/korraga. Ühendkuningriigi aruanne hõlmab 139 rajatist (kokku 188 rajatisest).
- Madalmaades oli 13 teatamisele kuuluvat vahejuhtumit, sealhulgas üks suurõnnetus. Suurõnnetuse põhjuseid ei ole aruandes nimetatud, sest aruande esitamise ajal oli juhtumi uurimine veel pooleli.
- Taanis oli 14 teatamisele kuuluvat vahejuhtumit, sealhulgas 1 suurõnnetus. Suurõnnetuse põhjuseid ei ole aruandes nimetatud, sest aruande esitamise ajal oli juhtumi uurimine veel pooleli.
- Bulgaarias oli üks teatamisele kuuluv vahejuhtum ja suurõnnetusi ei olnud.
- Saksamaal oli üks teatamisele kuuluv vahejuhtum ja suurõnnetusi ei olnud.

Suurõnnetusteks loetakse vahejuhtumid, mis võivad suure tõenäosusega põhjustada surmaga lõppevaid õnnetusi või raskeid vigastusi, isegi kui seda ei juhtunud.

Enamiku teatamisele kuulunud vahejuhtumite (79,7 % juhtumite koguarvust) puhul oli tegemist tahtmatu keskkonnaheitega 13,6 % oli seotud puuraugu üle kontrolli kaotamisega (purse / kõrvalejuhtimise aktiveerimine); 1,7 % olid ohutuse ja keskkonna seisukohast oluliste elementide

rikked ning 5,1 % hõlmasid laevade kokkupõrkeid. Ükski juhtum ei nõudnud töötajate evakueerimist.

Tabel 5. Juhtumid kategooriate kaupa (avamereohutuse direktiivi IX lisa, ELi tasand)

IX lisa kategooriad	Vahejuhtumite arv	Vahejuhtumite osakaal kategoorias	Osakaal kõigist vahejuhtumitest	Vahejuhtumite arv (2016. aastal)
a) Tahtmatu keskkonnaheide – kokku	47	100,0 %	79,7%	25
Lekkinud nafta/gaasi süttimine – tulekahjud	1	2,1%	1,7%	0
Lekkinud nafta/gaasi süttimine – plahvatused	0	0,0%	0,0%	0
Süttimata gaasi leke	31	66,0%	52,5%	13
Süttimata nafta leke	13	27,7%	22,0%	7
Ohtlike ainete leke	2	4,3%	3,4%	5
b) Puuraugu üle kontrolli kaotamine – kokku	8	100,0 %	13,6%	11
Pursked	0	0,0%	0,0%	0
Purse / kõrvalejuhtimise aktiveerimine	6	75,0%	10,2%	11
Puuraugu tõkke tõrge	2	25,0%	3,4%	0
c) Ohutuse ja keskkonna seisukohast oluliste elementide rikked	1	100,0 %	1,7%	3
d) Konstruktsioonilise terviklikkuse halvenemine – kokku	0	–	0,0 %	2
Konstruktsioonilise terviklikkuse halvenemine	0	–	0,0 %	0
Stabiilsuse/ujuvuse kadumine	0	–	0,0 %	1
Asukoha säilitamise võime kadu	0	–	0,0 %	1
e) Laevade kokkupõrked	3	100,0%	5,1%	0
f) Kopteriõnnetused	0	–	0,0 %	0
g) Surmaga lõppenud õnnetused (*)	0	–	0,0 %	0
h) Ühe ja sama õnnetuse tagajärjel viiele või enamale isikule tekkinud rasked vigastused (*)	0	–	0,0 %	0

i) Töötajate evakueerimine	0	–	0,0 %	1
j) Keskkonnaõnnetused (**)	0	–	0,0 %	0
KOKKU	59	100,0 %	100,0 %	42

(*) Üksnes juhul, kui on seotud suurõnnetusega

(**) Liikmesriikide aruannete kohaselt ei olnud suurõnnetuste puhul tegemist keskkonnaõnnetustega.

ELis kasvas teatatud juhtumite koguarv 42 juhtumilt 2016. aastal 59 juhtumini 2017. aastal peamiselt tahtmatu keskkonnaheite juhtumite arvu kasvu tõttu. Seevastu vähenes puuraugu üle kontrolli kaotamist hõlmavate juhtumite arv 11 juhtumilt 2016. aastal kaheksale juhtumile 2017. aastal ning ohutuse ja keskkonna seisukohast oluliste elementide tõrgete arv kahanes samal ajavahemikul kolmelt ühele. Konstruksioonilise terviklikkuse halvenemisest 2017. aastal ei teatatud, erinevalt kahest sellisest juhtumist 2016. aastal. Peale selle ei teatatud 2017. aastal töötajate evakueerimisest, seevastu 2016. aastal toimus üks selline evakueerimine.

2017. aastal teatati kolmest laevade kokkupõrkest, 2016. aastal kokkupõrgetest ei teatatud, ning puuraugu tõkke tõrkeid oli kaks, 2016. aastal neist ei teatatud. 2017. aastal loeti suurõnnetuseks neli juhtumit, 6 sest need oleksid võinud põhjustada surmaga lõppevaid õnnetusi või raskeid vigastusi. Pädevad asutused tegelevad veel nende hindamisega. Võrdluseks: 2016. aastal teatati kahest suurõnnetusest.

6. JÄRELDUSED

Nii rajatiste arv kui ka üldine nafta- ja gaasitootmise tase vähenesid 2017. aastal veidi võrreldes 2016. aastaga (rajatiste arv kahanes 586-lt 554ni, samal ajal kui kogutootmine vähenes 2,7 % võrra). Tehtud kontrollide ja uurimiste arv oluliselt ei muutunud.

⁶ ELT L 178, 28. juuni 2013, lk 73.

Artikli 2 lõige 1: „suurõnnetus“ rajatise või seotud taristuga seoses:

- vahejuhtum, mis hõlmab plahvatust, tulekahju, kontrolli kaotamist puuraugu üle või nafta, gaasi või ohtlike ainete leket, mis põhjustab või võib tõenäoliselt põhjustada surmajuhtumeid või raskeid vigastusi;
- õnnetus, mis toob kaasa rajatise või seotud taristu olulise kahjustuse ning põhjustab või võib tõenäoliselt põhjustada surmajuhtumeid või raskeid vigastusi;
- muu vahejuhtum mis toob kaasa viie või enama inimese hukkumise või rasked vigastused avamererajatisel, millest lähtub ohuallikas, või kui sama juhtub rajatise või seotud taristuga seotud avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsessides osalejatega; või
- keskkonnaõnnetus, mis tuleneb punktides a, b ja c osutatud vahejuhtumitest.

Selleks et otsustada, kas vahejuhtum on suurõnnetus punktide a, b või d tähenduses, käsitatakse tavaliselt mehitamata rajatist mehitatud rajatisena.

Komisjon hindab ELi avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust, tuginedes liikmesriikide esitatud andmetele, kooskõlas aruandlust käsitleva rakendusmääruse sätetega. Seega sõltub komisjoni hinnangu täpsus liikmesriikide esitatud teabest.

Nii nagu 2016. aastal, ei esinenud ka 2017. aastal surmajuhtumeid. Peale selle on komisjon rahul juhtumite arvu vähenemisega teatavates kategooriates, nagu kontrolli kaotamine puuraugu üle, ohutuse ja keskkonna seisukohast oluliste elementide rikked ja konstruktsioonilise terviklikkuse halvenemine. Komisjon juhib tähelepanu suurõnnetuste, soovimatu keskkonda pääsemise, laevade kokkupõrgete ja puuraugu tõkke tõrgete arvule. Eespool osutatul põhjal võib öelda, et Euroopa avameresektori ohutus oli 2017. aastal hea.